

Warszawa, 17-03-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.7033.54.2022.AMB

Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia
ePUAP

Szanowny Panie Ministrze!

W nawiązaniu do wystąpienia z dnia 28 lutego br. (znak: VII.7033.33.2022) oraz w związku z kolejnymi pismami wpływającymi do Rzecznika Praw Obywatelskich od studentów będących obywatelami Polski, którzy dotychczas kształcili się na kierunkach medycznych ukraińskich uczelni wyższych, pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na następujące kwestie.

W pierwszej kolejności pragnę podziękować uprzejmie za uwzględnienie podczas prac legislacyjnych nad ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 ze zm.; dalej jako: ustawa), zgłoszonych przez mnie we wskazanym wyżej wystąpieniu kwestii problematycznych, z jakimi zmagać się będą polscy studenci kształcący się dotychczas w Ukrainie, chcący kontynuować studia w Polsce. Jednocześnie pragnę wskazać, że przekazane przez studentów informacje wskazują na jeszcze inne trudności w dostępie do kształcenia.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

Pierwsza z zasygnalizowanych kwestii dotyczy problemu ponoszenia przez studentów kosztów związanych z wyrównywaniem różnic programowych. Jak wynika z art. 41 ust. 1 ustawy, od obywatela polskiego, który w dniu 24 lutego 2022 r. był studentem studiów przygotowujących do wykonywania zawodów medycznych w uczelni działającej na terytorium Ukrainy oraz został przyjęty przez uczelnię polską na studia na kierunku odpowiadającym odbywanym przez niego studiom, opłaty za usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach niestacjonarnych albo studiach w języku obcym pobiera się w wysokości nieprzekraczającej wysokości udokumentowanych przez studenta opłat za kształcenie dotychczas ponoszonych w uczelni działającej na terytorium Ukrainy. Przekazane przez studentów informacje wskazują, że przepis ten interpretowany jest przez uczelnie w ten sposób, iż nie znajduje on zastosowania do uiszczania opłat za usługi edukacyjne z tytułu realizacji zajęć nieobjętych programem studiów. W konsekwencji niektóre uczelnie informują studentów o konieczności uiszczania przez nich opłat z tytułu różnic programowych w wysokości obowiązującej na studiach płatnych w Polsce, które to opłaty przewyższają znacznie wysokość kosztów dotychczas ponoszonych przez studentów na ukraińskich uczelniach. W praktyce, w niektórych przypadkach, wyrównanie różnic programowych będzie oznaczać konieczność poniesienia przez studenta kosztów w wysokości około 10 tysięcy euro. Jak wskazują studenci, dla wielu z nich uiszczenie tak wysokich opłat za studia będzie niemożliwe i dlatego postulują umożliwienie im uzupełnienia różnic programowych bez konieczności ponoszenia tak wysokich, dodatkowych kosztów.

Studenci poinformowali także o problemie związanym z koniecznością przedłożenia przez nich tłumaczeń przysięgłych dokumentów związanych z kształceniem na uczelni, z której się przenoszą. Studenci nie negują samej zasadności przedkładania tłumaczeń, lecz wskazują, że komplet dokumentów potwierdzających przebieg studiów w Ukrainie wynosi, w zależności od roku studiów, ok. 100-200 stron. W konsekwencji koszt uzyskania tłumaczenia dokumentów może sięgnąć ponad 10 tysięcy złotych. W tym stanie studenci postulują znalezienie alternatywy dla obowiązku przedkładania tłumaczeń przysięgłych i na przykład umożliwienie dokonania tłumaczeń przez same uczelnie.

Ponadto z przekazanych mi informacji wynika, że część studentów, którzy zmuszeni byli do opuszczenia Ukrainy, zgodnie z programem studiów obowiązującym na ukraińskich uczelniach, planowo kończyłaby studia w ciągu najbliższych kilku miesięcy, a nawet kilku tygodni. Tymczasem, niektóre polskie uczelnie informują studentów ostatnich lat kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego o niemożności ukończenia studiów w Polsce w planowanym terminie oraz konieczności odbycia ostatnich dwóch lat studiów w uczelni znajdującej się na terenie Unii Europejskiej. Taka sytuacja nie tylko oznacza obowiązek ponoszenia przez studentów dodatkowych kosztów, ale także wiąże się z koniecznością dokonania drastycznych zmian w planach życiowych, w związku z ze znacznym opóźnieniem zakończenia studiów i tym samym możliwości rozwoju zawodowego.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w niemniejszej sprawie, a także – uwzględniając zarówno potrzeby

studentów, jak i możliwości finansowe państwa – rozważenie możliwości wprowadzenia rozwiązań wychodzących naprzeciw sygnalizowanym przez studentów trudnościom.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załącznik 1 (apel studentów)

Do wiadomości:

- 1. Pan Przemysław Czarnek**
Minister Edukacji i Nauki
ePUAP
- 2. Pan prof. dr hab. Marcin Gruchała**
Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Uczelni Medycznych,
Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
kraum@gumed.edu.pl